

Gdański
Zarząd Dróg
i Zieleni

WIELKA ALEJA LIPOWA

Zadania zrealizowane w latach 2019-2020

1. Opracowanie kwerendy historyczno-archiwalnej dotyczącej Wielkiej Alei Lipowej w Gdańsku , aut. A. Bładowska, (msp. W zbiorach GZDiZ), 2019
2. Sprawozdanie z badań archeologicznych prowadzonych w ramach rewaloryzacji Wielkiej Alei Lipowej w Gdańsku, w ciągu Alei Zwycięstwa w Gdańsku, wpisanej do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod numerem 285, decyzją WKZ z dnia 23 lutego 1967 r., aut. K. Dyrda, (msp. W zbiorach GZDiZ), 2019

Zadania zrealizowane w latach 2019-2020

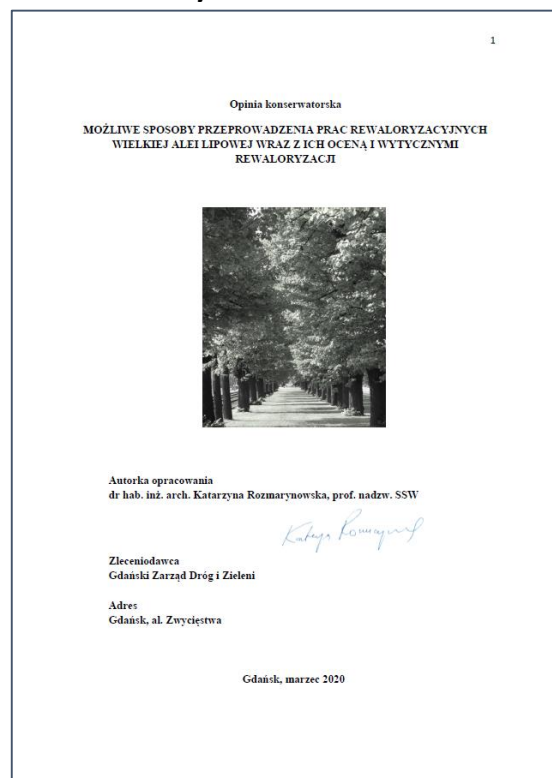
3. Inwentaryzacja drzew tworzących Wielką Aleję Lipową w Gdańsku, zespół autorski: dr inż. arch. kraj. Marzena Suchocka, mgr inż. arch. kraj. Dominika Szczypińska, inż. arch. kraj. Nina Stawowska-Carewicz, mgr inż. Piotr Szczypiński, 06.2019-09.2019 r.

MIASTO/GMINA		Gdańsk		LOKALIZACJA		Aleja Zwycięstwa		NUMER DRZEWA		326 D	
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I OCENA RYZYKA											
GATUNEK		Lipa holenderska Tilia x europaea		RYZIKO ŚRODOWISKOWE OTOCZENIE		RYZIKO ŚRODOWISKOWE UŻYTKOWANIE		RODZAJ DREWNA		RYZIKO SIEDLISKOWE	
Pomnikowe	Dojrzale	EKSPozyCJA NA WIAATR	•	budynek	•	nieregularne	•	kruche	•	gleba naturalna	•
Dorośle	Ryzyko niskie	Ryzyko wysokie	•	torowisko	•	różne	•	elastyczne	•	gleba zdjeta	•
Młode				ulica	•	częste	•	zwietrze	•	nawierzchnia	•
				chodnik	•	intensywne	•	zwywczne	•	blisko budynku	•
										podziemne rury	•
OCENA VTA											
ODZIOMEK SYSTEM KORKOWY			ODZIOMEK SYSTEM KORKOWY			ODZIOMEK SYSTEM KORKOWY			ODZIOMEK SYSTEM KORKOWY		
rany głównych korzeni			ogłowiecie			3 rany			WYMIARY		
ograniczenia roz. korzeni			kształt butelkowaty			3 dziuple			obw. pnia cm 175		
obcięte korzenie			zwięzły/eliptyczny kształt			odkryte rany, zgnilizna			śred. korony m 7		
podniesione podłoże			rezonans pnia			pęknięcia			wysokość m 12		
pęknięte podłoże			pień pochylony			zakorki			wysokość pnia 2,5		
główne korzenie uszkodz.			zakorki			zakorkowania					
ubytki w korzeniach			hypertrofia			grzyby			WYKONANE ZABIEGI		
nabieg korz. jako reakcja			pęknięcia			3 odrosty			wiąz sztywne		
przysypany odziomek			pomarszczona kora			korona wąska			wiąz elastyczne		
hypertrofia			utrata kory			korona asymetryczna			wiąz przelotowe		
pęknięcia kory			otwarte rany			cięte przewodniki			czyszczenie		
zwinęta kora			zamknięte rany			obcięte gałęzie			malowanie		
utrata kory			otwarte rany/próchnica			niebezpieczne gałęzie			SKALA ROLOFFA		
otwarte rany			2 dziuple			dziuple			2		
zamknięte rany			przyropy			rany, zgnilizna			OZNACZENIA		
odkryte dziuple/zgnilizna			skręcenie pnia			grzyby			1 niewielkie oznaki		
ukryte dziuple			pęknięcia proste			3 susz			2 średnie oznaki		
dziuple/pęknięcia			pęknięcia skrócone			jemioła			3 oczywiste oznaki		
obumieranie/nekrozy			pęknięcia kory			suche liście			4 poważne oznaki		
grzyby			pęknięcia na sk. ciągnięcia			3 nekrozy					
pnące rośliny			pęknięcia na sk. zgniecenia			chlorozy					
odrosty w odziomku			grzyby			zredukowane liście					
ksylolagi owady			wycieki			szkodniki					
korzenie okręcające się			odrosty								
ZAOBSERWOWANE ORGANIZMY						Klasa ryzyka powodowanego przez drzewo					
grzyby						A nie znacząca					
• porosty w odziomku						B niska					
bezkregowca						C umiarkowana					
ptaki						CD wysoka					
inne kregowce						D zastąpienie					
gat. chronione						Zabieg poprawy statyki					
WSPÓLNE GPS						DOSTĘPNOŚĆ WODY OPADOWEJ					
54°22'24.375" N, 18°37'19.043" E						OPIS NAWIERZCHNI					
UWAGI: Na wysokości 3m dziupla po obciętym przewodniku + dziupla na wys. 2,5m. Na wysokości 1,2m dziupla o średnicy 5cm. Wykonano badanie rezystografem od strony N na wys. 0,5m. Badanie wykazało 6 cm zdrowego drewna.											
KWALIFIKACJA DRZEWA		I		nie wymaga zabiegów		WNIOSKI I ZALECENIA:					
		II		konieczne zabiegi		Skrócenie martwego wierzchołka.					
		III		zalecane badania		Zalecane badanie tomografem w odziomku					
II,III,IV		IV		monitoring drzewa		Monitoring grubości zdrowej ścianki za rok					
		V		zastąpienie							

Zadania zrealizowane w latach 2019-2020

4. Opracowanie pn. „Możliwe sposoby przeprowadzenia prac rewaloryzacyjnych Wielkiej Alei Lipowej wraz z ich oceną i wytycznymi rewaloryzacji” - opinia konserwatorska, dr hab. inż. arch. Katarzyna Rozmarynowska, 03. 2020 r.
5. Wykonanie osłon przeciwsolnych w sezonie zimowym 2020/2021 w celu ochrony systemów korzeniowych drzew przed aerozolem solnym

44

Tab. 4. Proponowane warianty działań konserwatorskich w terminologii prof. Longina Majdeckiego i prof. Janusza Bogdanowskiego

Proponowane warianty działań konserwatorskich	wg. terminologii prof. Longina Majdeckiego	wg. terminologii prof. Janusza Bogdanowskiego
Wariant - I Konserwacja Alei w takim stanie w jakim obecnie się znajduje (z odłożeniem w czasie pełnego odworzenia o ok. 30-40 lat, w zależności od tempa w jakim drzewa będą wypadać)	Działania pielęgnacyjne - konserwacyjne - cingle utrzymywanie zabytku ogrodowego w dobrym stanie, zgodnie ze specyfiką jego stadialnego kształtowania.	Konserwacja - działanie aktywne, zmierzające do permanentnego utrzymywania zabytku w określonej, a przy tym możliwie niezmiennej postaci, często też w całej złożoności nawastwienia zachowanych do naszych czasów.
Wariant - II Rewaloryzacja z zachowaniem istniejącego drzewostanu metodą dosadzania drzew w miejsce ubytków i odworzenia nieistniejących ciągłych fragmentów	Rewaloryzacja poprzez rekompozycję - odworzenie postaci ogrodu z fragmentów autentycznych według zachowanych materiałów historycznych	Rewaloryzacja poprzez integrację mająca na celu lokalne scalenie i wyekspozowanie zabytku (np. dosadzenie drzew w alei). Obowiązuje zasada niestanowienia oryginalnej formy i substancji, z dopuszczeniem lokalnej rekompozycji lub rekonstrukcji.
Wariant - III Calkowita rekonstrukcja polegająca na wymianie drzewostanu z pozostawieniem drzew najstarszych, pozostających w najlepszej kondycji	Rewaloryzacja poprzez restytucję - całkowite odworzenie postaci ogrodu z fragmentów autentycznych według zachowanych materiałów historycznych	Rewaloryzacja poprzez rekonstrukcję - odworzenie zniszczonego zabytku o znaną i w pełni udokumentowaną postaci.

Zadanie zrealizowane w 2021 r.

PROJEKT KONCEPCYJNY REWALORYZACJI WIELKIEJ ALEI LIPOWEJ dz. Nr. 404/8, 609/17, 628/9 z obr. 55 oraz dz. Nr 280/1, 281/3 z obr. 56, realizowany przez: RS Architektura Krajobrazu, ul. Przyrzecze 39, 05-510 Konstancin – Jeziorna:

- Zaprojektowano zmiany w istniejącym układzie drogowym polegające na zawężeniu pasów ruchu al. Zwycięstwa oraz zawężenia ul. Trakt Konny w celu poprawy warunków wzrostu drzew
- Zaprojektowano ścieżki pomiędzy rzędami drzew, łączących istniejące przejścia w poprzek Wielkiej Alei
- Uzupełniono istniejący układ alejowy Wielkiej Alei Lipowej o nasadzenia nowych drzew
- Zaadaptowano drzewa istniejące do projektowanego układu drogowego i zieleni
- Przygotowano szczegółowe rozwiązania sadzenia drzew w obrębie powierzchni utwardzonych w chodnikach oraz w obszarze przystanków tramwajowych
- Zaprojektowano schemat systemu nawadniania drzew istniejących i projektowanych
- Zaprojektowano zielen niską oraz małą architekturę, a także wzór słupów i opraw oświetleniowych
- Przygotowano wizualizację 3D, prezentującą aleję po 3 i 15 latach od przeprowadzenia rewaloryzacji
- Przedstawiono zestawienie wariantowych propozycji wyboru odmiany lip do wykorzystania do nasadzeń z podaniem wad i zalet dla każdej z odmian.

Propozycja wprowadzenia ciągów pieszych do układu alejowego

źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Allee_noerdlich_des_Mittelkanals_Schlosspark_Nymphenburg_Muenchen-1.jpg

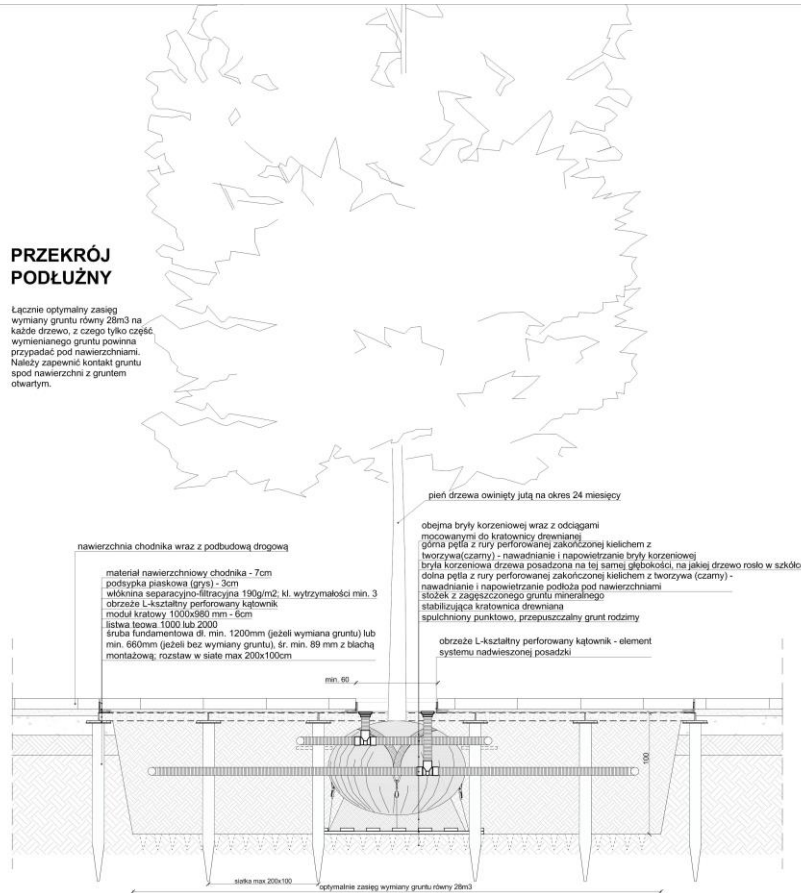

źródło: <http://hansegrand.pl/portfolio/>

Propozycja rozwiązania dotyczącego sadzenia drzew w obrębie chodników

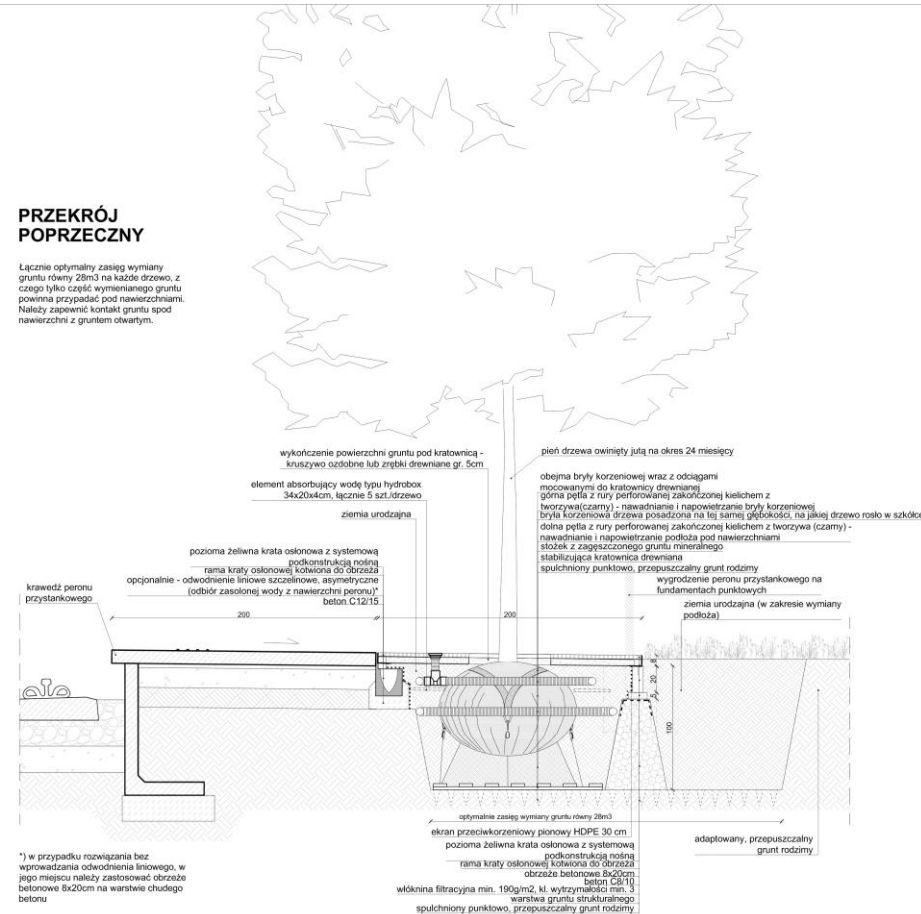
PRZEKRÓJ PODŁUŻNY

Łącznie optymalny zasięg wymiany gruntu równy 28m³ na każde drzewo, z czego tylko część wymienianego gruntu powinna przypaść pod nawierzchniami. Należy zapewnić kontakt gruntu spod nawierzchni z gruntem otwartym.

PRZEKRÓJ POPRZECZNY

Łącznie optymalny zasięg wymiany gruntu równy 28m³ na każde drzewo, z czego tylko część wymienianego gruntu powinna przypaść pod nawierzchniami. Należy zapewnić kontakt gruntu spod nawierzchni z gruntem otwartym.

*) w przypadku rozwiązania bez wprowadzania odwodnienia liniowego, w jego miejscu należy zastosować obrzeże betonowe 8x20cm na warstwie chudego betonu

NAZWA PROJEKTU:	PROJEKT Koncepcyjny REHABILITACJI WIELKIEJ AL. LIPOWEJ dz. nr 04/05. 609/T. 020/1 z obr. 55 orz. dz. nr 280/1, 281/3 z obr. 56
INWESTOR:	GMINA MIASTO GDAŃSK GDANSKI ZARZĄD DRÓG I ZIELENI UL. PARTYZANTÓW 36, 80-254 GDAŃSK
PROJEKTANT:	RSIAK PROJEKTOWA I DZIAŁALNOŚĆ ADRES: ul. Armii Krajowej 4, 80-214 GDAŃSK TEL: 71 72 50 00 FAX: 71 72 50 01 E-MAIL: biuro@rsiak.pl WWW: www.rsia.pl
Projektant:	arch. krz. Dorota Rudawa
	arch. krz. Patryk Zaręba
	arch. krz. Anna Waszchek
Współpracownik:	arch. krz. Maria Boczarzany-Malik
ZAKRES:	PKT. 8 OPZ. SZCZEGÓLNE WARIANTOWE ROZWIĄZANIA SADZENIA DRZEW
TYTUL RYSUNKU:	SADZENIE DRZEW W OBRĘBIE PRZYSTANKÓW WARIANT 1 PRZEKRÓJ POPRZECZNY
SKALA:	1:25
DATA:	29 12 2020
FORMAT:	A3
NR RYS:	08-01-01A
EDYCJA:	A

Wizualizacje

Wizualizacje

Przykładowe nasadzenia

Lipa holenderska 'Pallida' (*Tilia x europaea* 'Pallida')

Ligustr zimozielony (*Ligustrum vulgare* 'Atrovirens')

Przykładowe nasadzenia- zieleń okrywowa

Mikrobiologiczna rewitalizacja korzeni drzew

Wrzesień 2021

- Zaszczepiono szczepionką mikoryzową 222 szt. drzew, mających najgorsze warunki siedliskowe tj. rosnące pomiędzy Traktem Konnym i Aleją Zwycięstwa
- Podano nawóz zawierający kwasy humusowe w celu wzbogacenia podłoża pod drzewami
- Podlano 3-krotnie drzewa, aby szczepionka miała możliwość wnikać w system korzeniowy drzew

Fot. Dominik Paszliński/www.gdansk.pl

Zadania planowane do realizacji do końca 2021 r.

1. Bieżące prace pielęgnacyjno-utrzymaniowe (mulczowanie, usuwanie posuszu, wygradzenia przeciwsolne)
2. Zlecenie projektu budowlanego Rewaloryzacji Wielkiej Alei Lipowej
3. Analiza dostępności ilościowo-jakościowej wybranego materiału szkółkarskiego (drzewa, krzewy, roślinność okrywowa)

Rewaloryzacja Wielkiej Alei Lipowej od 2022 r.-

1. Bieżące prace pielęgnacyjno-utrzymaniowe
2. Pierwsze nasadzenia drzew w miejscach nie wymagających przebudowy
3. Prace związane z uregulowaniem układu komunikacyjnego Alei Zwycięstwa
4. Niezbędna przebudowa sieci
5. Prace w obrębie przystanków tramwajowych
6. Wykonanie systemu nawadniania zieleni
7. Wykonanie alejek spacerowych o nawierzchni mineralnej długości ok 2 km
8. Kontynuacja nasadzeń drzew (według koncepcji 656 szt.)
9. Nasadzenie ok 5 ha krzewów i zieleni okrywowej

Gdański
Zarząd Dróg
i Zieleni

Dziękujemy za uwagę